

UGOVOR O UPRAVLJANJU

(Predloženi model ugovora- maj 2002)

1. STRANE U UGOVORU

- a) Opština XXXXXXXXXX (u daljem tekstu Opština)
- b) Opštinski vododovod JKP »XXXXXXXXXXXX» (u daljem tekstu Vodovod)

2. SVRHA - PREDMET UGOVORA

Predmet Ugovora je definisanje i uređenje odnosa između Opštine, kao jedinog vlasnika operativnih sredstava u vodovodu i Vodovoda, koji upravlja i rukuje sa operativnim sredstvima.

3. OVLAŠTENE OSOBE

Osobe ovlaštene da zastupaju ugovorne strane u ovom Ugovoru su:

- a. Za opštinu, to je načelnik opštine kao nosilac izvršne vlasti u opštini.
- b. Za Vodovod, to je generalni direktor ili neka druga osoba, koju može imenovati Upravni odbor.

4. ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

Značenja pojedinih izraza u ovom Ugovoru određeni su u Aneksu (prilogu) A, osim ako kontekst ugovora ne zahtjeva drugačije.

- a) Riječi koje su u jednini obuhvataju i množinu i
- b) Upućivanje na statut znači upućivanje na izmjenjen ili modifikovan statut, ili druge propise koji su usklađeni sa izmjenama statuta i bilo koje akte ponovo donesene.

5. TRAJANJE UGOVORA

- 5.1 Ovaj Ugovor se primjenjuje od dana potpisivanja ugovornih strana iz člana 17, i ostaje na snazi sve dok se ne raskine -okonča u skladu sa odredbama tačke 5.2 koja slijedi.
- 5.2 Ovaj Ugovor se raskida u slučaju da nastupi bilo koja od slijedećih situacija:
- a. Ako se Vodovod (čiji naziv obuhvata svaku promjenu u nazivu) pravno transformiše u akcionarsko preduzeće ili drugi oblik privatnog preduzeća,
 - b. Ako se Ugovor stavi van snage od strane arbitra u skladu sa odredbama Člana 14. ovog Ugovora.
 - c. Ako vodovod prestane postojati na osnovu zakona, ili
 - d. Ako se usvoji novi Zakon o komunalnim djelatnostima (F BiH ili RS) kojim će ovaj Ugovor biti zamjenjen.

6. OSNIVANJE UPRAVNOG ODBORA VODOVODA

- 6.1 Upravni odbor vodovoda (odbor) broji sedam članova.
- 6.2 Jednog člana imenuje direktor vodovoda, ali taj član ne može biti uposlenik vodovoda. Jednog člana imenuje opština, ali taj član ne smije biti član opštinskog vijeća. Preostalih pet članova imenuje Tijelo za riječni bazen. U izboru ovih pet članova Tijelo za riječni bazen razmatra kandidate koji su neovisni i od Vodovoda i od Opštine. Ovi kandidati mogu biti izabrani između pojedinaca zaposlenih u sredstvima informisanja, obrazovanja, među poslovni ljudima ili iz drugih oblasti, od kojih se očekuje da neovisno predstavljaju interese različitih kategorija potrošača Vodovoda i koji će takođe imati u vidu i interese obje ugovorne strane, i Vodovoda i Opštine. Dok se ne konstituišu Tijela za riječne bazene (U FBiH ili RS) imenovanje članova Upravnog odbora Vodovoda vršit će "Vijeće Opština i Vodovoda" na način koji će biti definisan u Aneksu B.
- 6.3 Predsjedavajućeg Upravnog odbora biraju članovi odbora na period od dvije godine, koji se može produžiti.
- 6.4 Period članstva u Upravnom odboru vodovoda iznosi tri godine, s tim da je period nekih od prvobitno izabranih članova moguće rasporediti drugačije unutar perioda mandata odbora.

7. OBAVEZE UPRAVNOG ODBORA VODOVODA

- 7.1 Upravni odbor vrši izbor generalnog direktora vodovoda i utvrđuje period i uslove njegovog imenovanja (izbora), uključujući i njegovu naknadu. Upravni odbor takođe priprema smjernice generalnom direktoru oko izbora i uslove izbora svih ostalih zaposlenih u vodovodu.
- 7.2 Upravni odbor utvrđuje politiku i nadzor nad poslovanjem Vodovoda koji će osigurati da Vodovod posluje neovisno i uspješno, a sve u skladu sa odredbama odgovarajućih poslovnih zakona i propisa kao i drugih važećih zakona.
- 7.3 Generalni direktor na zahtjev Upravnog odbora donosi Plan poslovanja (plan) za period od tri godine kako je predviđeno u članu 9. ovog Ugovora. Upravni odbor razmatra plan i nakon davanja saglasnosti isti odmah objavljuje, prije početka svake naredne godine.
- 7.4 Upravni odbor upravlja poslovanjem tako da osigura da Vodovod ima adekvatne izvore finansiranja i upravljanja, kapacitete koji će omogućiti da vodovod obavi zadatke, svoju djelatnost, obaveze i odgovornosti prema poslovnim principima, obuhvatajući i program investiranja potreban da bi ispunili svoje obaveze u skladu sa zakonom.
- 7.5 Upravni odbor razmatra zahtjevani sistem tarifa i povećanje tarifa koje podnosi generalni direktor Vodovoda i iznosi svoje preporuke na predložene tarife Opštini. Ako Vodovod i Opština ne mogu da postignu sporazum oko tarifa predloženih od strane Vodovoda "Komitetu za razmatranje tarifa" će donijeti konačnu odluku o tome na način koji će biti definisan u Aneksu B-2.
- 7.6 Upravni odbor obezbjeđuje uspostavljanje odgovarajuće računovodstvene kontrole i vršenje knjiženja od strane vodovoda u obliku kojim se postiže odvojeno prikazivanje prihoda, troškova (rashoda), sredstava i obaveza, koje se odnose na razne komponente poslovanja ili djelovanja vodovoda. Generalni direktor vodovoda na zahtjev Upravnog odbora priprema (1) dosljedan izvod iz računovodstva za svaku finansijsku godinu, koji obuhvata i pokazuje posebno sve poslovne aktivnosti Vodovoda; (2) bilans uspjeha; (3) bilans stanja; (4) izvore sredstava i namjenu tih sredstava, zajedno sa prihodima, troškovima (uključujući amortizaciju gdje je obračunata), od toga sredstva i obaveze koje su realno prikazane, (5) godišnji izvještaj o budžetu koji se daje na saglasnost prije početka budžetske godine što podrazumjeva procjenu godišnjih troškova, izvještaj aktuelnih troškova prema procjenjenim troškovima za predhodnu godinu, kao i petogodišnji program kapitalnih investicija.
- 7.7 Upravni odbor će angažovati neovisnog, ovlaštenog računovođu za godišnju kontrolu knjigovodstva i računovodstva vodovoda. Mišljenje ovlaštenog računovođe koje će obuhvatiti kompletno finansijsko stanje kao rezultat kontrole-provjere podnosi se direktno Upravnom odboru u periodu od tri mjeseca po

završetku fiskalne godine. Opštini se prosljeđuje kopija o rezultatima izvršene kontrole u isto vrijeme kad i Upravnom odboru.

8. OBAVEZE I PRAVA VODOVODA

- 8.1 Prvi prioritet za Vodovod je da postane i ostane profitabilan i efikasan, te da obezbjedi adekvatan nivo usluge za svoje potrošače. Za postizanje ovih ciljeva Vodovod će:
- a. uvesti odgovarajuću tehnologiju,
 - b. poslovnost i efikasnost u radu,
 - c. uspostaviti razumne i adekvatne naknade,
 - d. obezbjediti kvalitet usluga na nivou koji će zadovoljiti potrošače i koji će takođe udovoljiti standardima uspostavljenim od strane Upravnog odbora i
 - e. preuzeti obavezu da obezbjedi vodosnabdjevanje, odvođenje otpadnih voda (kanalizacija) kroz svoje odjele za usluge.
- 8.2 Vodovod će imati obzira prema politici Opštine i interesima građana, te će uvažavati tu politiku i interese i što je više moguće ugraditi u svoj Plan poslovanja.
- 8.3 Očekuje se da će Vodovod ostvariti dovoljno prihoda za svoje poslovanje. Vodovod će postići dugoročnu stabilnost:
- a. Konkurisanjem za kredite na tržištu kapitala uz konkurentne stope,
 - b. Implementacijom kvalitetnih i pouzdanih programa
 - c. Provođenjem preventivnih, rutinskih i periodičnih programa održavanja
 - d. Postizanjem blagovremene zamjene svih sredstava, operativnih i pomoćnih
 - e. Minimiziranjem troškova poslovanja povećanjem produktivnosti i
 - f. Upravljanjem finansijama na obazriv način uzimajući u obzir kamatne stope, valutne i kreditne rizike.
- 8.4 Upravni odbor će utvrditi i sprovesti politiku cijena i strategiju cijena kojima se postižu finansijski ciljevi Vodovoda koji obuhvataju:
- a. Isplatu zajmova za kapitalne investicije,
 - b. Isplatu troškova poslovanja
 - c. Stvaranje kapitalnih rezervi
- 8.5 Vodovod će imati i kontrolisati pomoćna sredstva za svoje funkcionisanje.

- 8.6 Vodovod ima pravo da odbije ili redukuje pružanje usluge potrošačima koji propuste da plate za ispunjenu uslugu, na način kako zakon propisuje i u skladu sa politikom koju uspostavi Upravni odbor.

9. PLAN POSLOVANJA

- 9.1 Vodovod će pripremiti godišnji Plan poslovanja (plan) u kojem će za tu finansijsku godinu i naredne dvije godine izložiti ili obuhvatiti:
- Ciljeve i zadatke vodovoda;
 - Obim i vrstu djelatnosti koje će obavljati;
 - Računovodstvene politike; finansijska, operativne i druge izvođačke ciljeve; i druge mjere čije izvođenje Vodovod procjeni;
 - Tip i nivo detaljnosti informisanja Opštine i njegovih potrošača, kao i
 - Druge informacije koje mogu biti od značaja.
- 9.2 Upravni odbor, prije davanja saglasnosti i objavljivanja Plana vrši konsultacije sa Opštinom i drugim tijelima i licima za koje odbor smatra da imaju znanje i iskustvo u nekoj od aktivnosti Vodovoda.
- 9.3 Konsultacije koje se odnose na gornju tačku 9.2 kompletiraju se i Plan se objavljuje prije početka finansijske godine za koju se Plan donosi.
- 9.4 U toku finansijske godine za koju se Plan odnosi, Vodovod može Plan mijenjati i to:
- Dajući određena obavještenja Opštini (i bilo kojem drugom akcionaru)
 - Pružanjem dovoljno informacija Opštini (i bilo kojeg drugog akcionara) i drugim konsultovanim tijelima ili licima i
 - Obezbjeđivanjem mogućnosti za Opštinu i druge zainteresirane strane da ponude svoje savjete i komentare.
- 9.5 Upravni odbor će proslijediti opštini kopiju Plana (kao i svake nastale izmjene) i preduzet će sve potrebne mjere radi osiguranja da potrošači Vodovoda i drugi imaju adekvatne informacije koje se odnose na Plan (ili svaku drugu izmjenu Plana).

10. ODREDBE O INFORMISANJU

10.1 Upravni odbor kvartalno (tromjesečno) izvještava Opštinu o:

- a. izvršenju Plana poslovanja,
- b. prihodima i troškovima za tromjesečje koje je u pitanju i kumulativno za tekuću godinu,
- c. usaglašenosti sa standardima o kvalitetu za vodosnabdjevanje i odvođenje otpadnih voda,
- d. usaglašenosti sa standardima o kvalitetu pružene usluge potrošačima,
- e. o žalbama potrošača i preduzetim akcijama.

10.2 Upravni odbor je dužan najkasnije tri mjeseca nakon isteka finansijske godine podnijeti izvještaj opštini o aktivnostima Vodovoda preduzetim u toku te finansijske godine a koji se odnose na:

- a. poslovne aktivnosti vodovoda
- b. izvještaj o stanju finansijske kontrole pripremljen u skladu sa formom i računovodstvenom politikom i principima datim u tački 7.6 i neovisan izvještaj kontrole poslovanja opisan u tački 7.7 i
- c. druge informacije koje Opština zatraži

10.3 Upravni odbor će periodično obavještavati javnost putem medija o dostupnosti pregleda izvještaja navedenih u tačkama 9.1, 10.1, i 10.2 u prostorijama vodovoda u toku radnog vremena Vodovoda.

11. USAGLAŠENOST PRUŽENIH USLUGA SA STANDARDIMA

Upravni odbor će osigurati da Vodovod sve svoje poslovne aktivnosti povinuje postojećim propisima o kvalitetu vode, postojećim standardima i propisima o ispuštanju otpadnih voda i postojećim propisima o okolišu.

12. NE-EKONOMSKE USLUGE

Vodovod neće imati nikakvu pravnu obavezu da obezbjeđuje bilo koje usluge u okviru svoje osnovne djelatnosti, gdje je ostvareni ukupni prihod, ili prihod, koji bi vjerovatno trebao da se ostvari, manji od ukupnih troškova potrebnih za njihovo izvršenje, osim ako Opština ili neka organizacija ili drugo lice koje zahtjeva uslugu ne zaključi ugovor, kojim se obavezuje da plati Vodovodu razliku nastalu između ukupnog prihoda i ukupnih troškova za takvu ne-ekonomičnu uslugu.

13. OVLAŠĆENJA OPŠTINE

U skladu sa ovim Ugovorom, ovlašćenja opštine u odnosu na Vodovod, uključujući i Upravni odbor su ograničena na:

- 13.1 Imenovanje članova Upravnog odbora kako je navedeno u tački 6.
- 13.2 Zaključenje ugovora sa Upravnim odborom za izvršenje ciljeva od strane Vodovoda, koji se trebaju ostvariti u ugovorenom vremenu.
- 13.3 Pravo da obavi neovisnu kontrolu radi provjere rezultata svake kontrole koju je preduzeo ili ugovorio Upravni odbor Vodovoda.
- 13.4 Učešće u Komitetu za razmatranje tarifa.
- 13.5 Vlasništvo nad operativnim sredstvima..

14. POSTUPAK PRED ARBITRAŽOM

- 14.1 U slučaju da nastane bilo kakav spor između opštine i vodovoda ili njegovog Upravnog odbora, ugovorne strane se obavezuju da ulože napor i riješe nastali spor. U slučaju da ne riješe spor svaka strana može spor predati na arbitražu, čija odluka obavezuje ugovorne strane.
- 14.2 Izbor sudija vršit će se sprazumno ili u nedostatku sporazuma sudije arbitre imenovat će Tijelo za riječni bazen.
- 14.3 Ugovorne strane imaju pravo žalbe u skladu sa zakonom pred nadležnim sudom.

15. OBJAVLJIVANJE

Svi izvještaji, obavještenja ili drugi oblici komunikacije između ugovornih strana će se dostavljati (lično na ruke, putem pošte, e-mailom ili fax-om) i to:

- (a) Opštini -----
- (b) u sjedište Vodovoda, -----

(Obezbjediti sve adrese potrebne za takve komunikacije za obje ugovorne strane).

16. REGULISANJE ZAKONOM

Ugovor je sačinjen u skladu sa važećim propisima (odredbama zakona). Međutim dok se ne donese novi Zakon o komunalnim djelatnostima ovaj Ugovor će imati prednost u primjeni u odnosu na Zakon o javnim preduzećima u Federaciji BiH («Službeni list R BiH», br. 4/92; 21/92) ili Zakon o državnim preduzećima u Republici Srpskoj («Službeni list RS», br. 3/95) na osnovu pismene saglasnosti Premijera Vlada Entiteta (F BiH i RS).

17. DATUM IZVRŠENJA UGOVORA

Ovaj ugovor je sačinjen Dan Mjesec Godina

Potpisao u ime Opštine

Potpisao u ime Vodovoda

U prisustvu

U prisustvu

PRILOG A

ZNAČENJE KLJUČNIH IZRAZA KORIŠTENIH U UGOVORU

"Odgovarajuća tehnologija"

Ovaj izraz obuhvata opremu, postrojenja, rukovođenje i održavanje pogodno da ispuni zadatke Vodovoda na efikasan i ekonomičan način; obučeno i kompetentno osoblje da rukovodi i održava opremu i postrojenja; odgovarajuću sposobnost upravljanja i nadzora koja će osigurati razvoj i unapređenje potrebnih postrojenja, postupaka i osoblja.

"Upravni odbor vodovoda" ("Odbor ili Upravni odbor")

Upravni odbor vodovoda je nadzorno tijelo odgovorno za uspostavljanje politika i osiguranje da vodovod sprovede te politike. Konstituisanje odbora opisano je u članu 6 ovog Ugovora.

"Poslovni plan" ("Plan")

Godišnji plan sa predloženim finansijskim i operativnim aktivnostima za period od tri godine priprema Vodovod i daje Upravnom odboru na usvajanje. Ovaj Plan je opisan u članu 9 ovog Ugovora.

"Vlada"

Vijeće ministara BiH kao nacionalna (državna) Vlada Bosne i Hercegovine, te kada je to odgovarajuće i nije u suprotnosti, vlade entiteta i to Federacije BiH i Republike Srpske.

"Ovlašćeni računovođa"

je neovisni (ne-vladin) službenik koji je ovlašćen od F BiH i od RS-a da podnese izvještaj o stanju finansijske kontrole Poreznoj upravi. (Predlaže se da Vlada uspostavi neovisne i kvalifikovane računovođe, slično kao što su ovlaštene javne računovođe koje postoje i u SAD.)

"Ugovor o upravljanju" ("Ugovor")

Ovaj Ugovor o upravljanju zaključuje se između Opštine i Vodovoda.

"Generalni direktor"

Glavni službenik odgovoran za sve aktivnosti vodovoda.

"Načelnik"

Glavni službenik u opštini, imenovan od strane opštinskog vijeća.

"Opština"

Opštinsko vijeće koje je zakonodavno tijelo opštine XXXXXXXX. Gdje kontekst tako ukazuje "Opština" takođe može značiti geografsko područje koje je pod kontrolom opštinskog vijeća.

"Operativna sredstva"

Operativnim sredstvima se smatraju materijali, cijevi, vodomjeri, ventili, pumpne stanice, radionice, uređaji za prečišćavanje, bunari i odgovarajuća, pripadajuća oprema na izvorištima, transportni vodovi, rezervoari i distributivni vodovodni sistemi; prikupljanje, pumpanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih voda i septičke jame.

"Osnovna djelatnost"

Vodovod vrši usluge snabdjevanja svojih potrošača uz naknadu i to (1) snabdjevanje vodom za piće; (2) prikupljanje i tretman otpadnih voda ili sanitetske usluge za pražnjenja septičkih jama.

"Tijelo za riječni bazen"

To je pravno tijelo (predviđeno da bude) osnovano od strane entiteta za upravljanje i regulisanje svih aktivnosti u vodnim resursima u rječnom bazenu gdje se vodovod nalazi. (F BiH i RS očekuje se da će osnovati ukupno šest Tijela za riječne bazene u čitavoj BiH, ali detalji oko toga u propisima još nisu utvrđeni. Dok se ta Tijela za riječne bazene ne osnuju predlaže se u interesu vodovoda i opština privremeno tijelo "Vijeće opština i vodovoda" koje bi djelovalo formalno kao Tijelo za riječni bazen u vršenju određenih funkcija ovih tijela. Vijeće bi preuzelo vršenje nekih određenih funkcija Tijela za riječni bazen i onda bi ovo Vijeće prenijelo te određene obaveze na Tijelo za riječni bazen. Funkcija kao i obaveze Vijeća opština i vodovoda opisane su u Aneksu B.

"Područje pružanja usluga"

Područje pružanja usluga je geografsko područje u kojem se obavlja osnovna djelatnost vodovoda. Ovo područje određuje Upravni odbor, ali generalno je određeno da uključi sva područja unutar opštinskih granica.

"Pomoćna sredstva"

Pomoćnim sredstvima se smatraju materijali, oprema, zgrade, vozila i druga pomoćna sredstva koja su dopuna operativnim sredstvima. Dopuna obuhvata funkcije kao što je administracija, održavanje, opravlanje, baždarenje, laboratorijska mjerenja, transport, skladištenje ili ostale funkcije koje nisu direktno u vezi sa operativnim funkcijama opisanim gore.

"Komitet za razmatranje tarifa" (TRC)

Očekuje se da će se ovaj komitet osnovati u sklopu predloženog novog Tijela za riječni bazen, čije je osnivanje sastavni dio nacionalnih reformi u sektoru voda. Komitet bi bio neovisno tijelo, sa predstavnicima iz opštine i iz vodovoda i drugima koji će činiti većinu. Osnovna funkcija komiteta će biti regulisanje cijena koje predlaže vodovod. Osnovni cilj tog regulisanja je da se vodovodima odobri da vrše naplatu za svoje usluge na odgovarajućem nivou koji će pokriti njihove troškove, ali i da vodovod osigura efikasnost svojih

usluga, uz pravedne i prihvatljive troškove. U slučaju da se Komitet za razmatranje tarifa ne osnuje na način kako je prethodno opisano, onda će njegovu funkciju vršiti Vijeće opština i vodovoda opisano u Aneksu B. Funkcija kao i obaveze Komiteta za razmatranje tarifa opisane su u Aneksu B-2.